

FUNKCIJE IN NALOGE DRUŽBENE SAMOZAŠČITE

PRISPEVEK K RAZPRAVI O OSNUTKU DRUŽBENEGA DOGOVORA O DRUŽBENI SAMOZAŠČITI, KI SMO GA OBJAVILI V DRUGI ŠTEVILKI DELEGATSKE TRIBUNE

Vsi dosednji družbeni sistemi so gradili svoje obrambne mehanizme svoji družbeno-razredni strukturi in svojemu značaju primerno. Sodobne družbe imajo in razvijajo razredno determinirano ter na svojih idejnopoličnih osnovah grajeno zaščito. Tudi naša samoupravna socialistična družba razvija svoj sistem zaščite zoper sovražno delovanje in inkriminirano obnašanje. V naših najvišjih pravnih in političnih dokumentih smo, izhajajoč iz vsebine samoupravnih socialističnih odnosov, opredelili funkcijo in značaj njene zaščite kot družbeno samozaščito. Razvijajoč družbeno samozaščito na idej-

nopolitičnih osnovah samoupravnega socializma, gradimo tak sistem zaščite družbe in njenih vrednot, ki ga nima nobena sodobna družba.

Možnosti za graditev družbene samozaščite kot enotnega zaščitnega sistema naše samoupravne socialistične družbe so nastale po konstituiranju samoupravnih pravic in dolžnosti delovnih ljudi in občanov. Pojavljajo se z odmiranjem države in podružbljanju njenih funkcij kot rezultat razvoja samoupravne socialistične družbe, v kateri postaja družbena samozaščita neločljivi del socialističnih samoupravnih odnosov. Poseben pomen in vlogo pri na-

stajanju družbene samozaščite je imel nastanek in razvoj ljudske obrambe, kot nove vsebine in organizacije obrambnih sil naše družbe.

Družbena samozaščita kot koncept zaščite našega samoupravnega socialističnega sistema in njegovih vrednot ima svojo teoretično, idejno in politično osnovo. Družbena samozaščita izhaja iz marksističnega pojmovanja odmiranja države in iz teorije in prakse samoupravljanja. V našem družbenem razvoju se stalno zmanjšuje vloga države v družbi in vse bolj ustvarjajo možnosti za vse večje angažiranje delovnih ljudi in občanov pri kreiranju druž-

benih zadev na vseh področjih družbenega dela in življenja. Delovni ljudje in občani se vse bolj uveljavljajo kot resnični nosilci razvoja samoupravnih socialističnih odnosov. Zato pojmujeemo družbeno samozaščito kot samoupravno funkcijo delovnih ljudi in občanov za zaščito samoupravne socialistične družbe in njenih vrednot. V nji se neposredno izražajo življenjski interesi delavskega razreda in delovnih ljudi nasploh, ki se bojujejo za nadaljnji razvoj socialističnih samoupravnih odnosov, za afirmacijo osebnosti in uveljavljanje njegovih neodtujljivih pravic. Tako razredno in družbenopolitično opredeljena družbena samozaščita varuje nadaljnji razvoj progresivnih socialističnih sil pred vsemi njenimi sovražniki, ki želijo ovirati ali celo onemogočiti njihov boj za uspešen razvoj samoupravne socialistične družbe. Z njo izvajamo samoupravno zaščitno funkcijo kot družbeno akcijo zavestnega uveljavljanja delovnega človeka in vloge delavskega razreda kot nosilca družbenega napredka. To pa daje družbeni samozaščiti njeno razredno vlogo in revolucionarno poslanstvo pri varovanju in razvijanju samoupravnih socialističnih odnosov.

Družbena samozaščita ima opredeljene cilje za zavarovanje naše družbe in njenih vrednot od deformacije do inkriminiranega obnašanja. Pri tem gre za boj proti spletu asocijalnih in antisocialnih pojavov na vseh družbenih področjih. Sem štejemo zlasti kršitve pravic in svobode delovnih ljudi in občanov, kršitve samoupravnih pravic, bogatenje s prilaščanjem tujega dela, politično in idejno diverzije, sovražno propagando, teroristične napade, obveščevalno dejavnost tujih sil, napade na družbeno imovino, podkupovanje in korupcijo, pojave

nacionalizma in šovinizma, razne oblike primitivizma in reakcionarnega pojmovanja, intrigantstvo ter najrazličnejše druge oblike upiranja progresivnemu razvoju našega družbenega sistema. Upoštevajoč, da je učinkovita družbena samozaščita socialno-razrednih protislovij, ki spremljajo razvoj samoupravnih socialističnih sil in njih boj za progresivni družbeni razvoj, izredno pomemben pogoj socialistične preobrazbe družbe, bi bili v razvoju socialistične samoupravne družbe nedosledni, če ne bi duržbeno samozaščito izvajali kot samoupravno funkcijo ter pravico in dolžnost delovnih ljudi in občanov. Osvobajanje delovnega človeka v vseh njegovih družbenih aktivnostih ustvarja nujno v njem samem potrebo, da se aktivno vključuje v varovanje pridobitev in vrednost samoupravne socialistične družbe. To pa pomeni, da bo delovni človek nujno postal osnovni nosilec družbene samozaščite, in sicer tako, da se bo predvsem sam ravnal v skladu z družbeno sprejetimi dokumenti in spoštoval samoupravne odločitve ter kot samoupravljevec zahteval v vseh samoupravnih organih, da se tako ravnajo in obnašajo tudi vsi drugi. Strokovne zadeve pa bodo na področju družbene samozaščite izvajali zato specializirani organi in službe.

Torej so nosilci družbene samozaščite:

- delovni ljudje in občani,
- delovne, samoupravne in družbenopolitične asociacije delovnih ljudi in občanov ter njihovi samoupravni organi,
- državni organi s svojimi specializiranimi službami.

V praksi se velikokrat ali izenačujeta ali zamenjujeta pojma ljudska obramba in družbena samozaščita. Srečujemo se z različnimi tolmačenji, mnenji in tudi dilemami o ljudski obrambi in družbeni samo-

zaščiti. Ne glede na različne interpretacije ljudske obrambe in družbene samozaščite pa izhaja že iz sprejetih družbenih dokumentov, da so med ljudsko obrambo in družbeno samozaščito očitne razlike, kakor tudi tesna medsebojna povezanost in enakost enotnost v skupnih ciljih. Ljudska obramba varuje našo državo in družbo pred sovražno oboroženo agresijo, družbena samozaščita pa varuje našo samoupravno socialistično družbo in ljudsko obrambo pred najrazličnejšim sovražnim delovanjem ter inkriminiranim obnašanjem.

Za ureditev družbene samozaščite in njeno uresničevanje v občini je potrebno sprejeti ustrezen družbeni dogovor. Zato je koordinacijski odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito pri občinski konferenci SZDL dal iniciativo za izdelavo osnutka družbenega dogovora o družbeni samozaščiti v občini in ugotovil, da je primeren kot osnovno gradivo za javno obravnavo in ureditev tega vprašanja v občini. Osutek družbenega dogovora o samozaščiti v občini je objavljen v letošnji 2. št. delegatske tribune priloge Naše skupnosti. V osnutku družbenega dogovora so opredeljene funkcije družbene samozaščite, njena organizacija in naloga njenih nosilcev v občini. Podpisniki družbenega dogovora bi naj bili organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije, samoupravne interesne skupnosti in skupščina občine. V javni obravnavi naj delovni ljudje in občani prouče osutek družbenega dogovora in dajo potrebne dopolnjevalne ali spremembe predloge. Vsaka iniciativa, kako boljše urediti to vpra-

(Nadaljevanje na 5. strani)

IN MEMORIAM

IVAN CERAR-MIKLAVŽ

V dneh bližajoče se pomladi so bivši borci iz hiše žalosti v Senožetih pospremili k zadnjemu počitku na pokopališču v Dolso znanega partizanskega brodnika Ivana Cerarja-Miklavža, ki je živel v svoji hišici na bregu Save poleg Jevniškega mostu.

Ivan Cerar-Miklavž, doma iz Senožet, je šel v partizane že aprila 1943. leta, in sicer v Zasavski bataljon, nato pa je bil borec Slandrove brigade, v kateri je doživel tudi ognjeni krst. Od tu je bil poslan za kurirja in vodnika v domači kraj na kurirsko postajo S-3. Zasavje je bilo med narodnoosvobodilnim bojem strateško važen predel naše domovine, ki je povezoval Dolenjsko, Belo krajino in sedež glavnega štaba NOV in PO Slovenije s Štajersko. Dve cesti, Sava in še zaminirana nemško-italijanska okupacijska meja so bile velike ovire za takratne zveze, ki pa so bile prvi in poglaviti pogoj za uspešno in celovito gibanje proti okupatorju. Kurirji pa so

premagali vse te ovire in vsako noč nosili pošto, material ali vodili večje ali manjše enote prek reke. Mnogo jih je bilo, ki so nekaj pripadali tej tako imenovani „savski mornarici“, ki so veliko prispevali za osvoboditev naše domovine.

Eden izmed teh je bil tudi Ivan Cerar-Miklavž, ki se je že leta 1942 vključil v OF in ilegalno zdrževal zvezo prek Save vse do osvoboditve. Vsako noč, v dežju in snegu, čez naraslo Savo, ob hajkah in zasedah na cestah in ob železniški progi je vedno uspel vzpostaviti zvezo čez reko. Vsa leta okupacije je z majhnim lesenim čolničkom varno pripeljal na drugi breg nešteto tovaršev, ranjencev, borcev in političnih delavcev pa tudi cele brigade, čeravno so ga na drugi strani čakali v zasedi Nemci.

Konec vojne je dočkal kot partizanski brodar in komandir kurirske postaje.

Kljub bolezni je Miklavž aktivno delal tudi po osvoboditvi v vseh družbenopolitičnih organizacijah, udeleževal pa se je tudi vsakoletnega srečanja kurirjev in vezistov NOV. Za zasluge med narodnoosvobodilnim bojem je bil tudi večkrat odlikovan.

Na zadnji poti so ga poleg družine in ozirom prijateljev pospremili tudi kurirji in borci Zasavskega bataljona ter aktivisti bivšega Litijskega okrožnega odbora OF.

Vsi borci, ki so ga poznali kot skromnega, a neumornega partizanskega brodarja, ki je vse svoje življenje posvetil svoji domovini, ga ne bodo nikdar pozabili. Naj mirno počiva v svobodni domači zemlji, katero je tako ljubil.

MAKS BURGAR

V občini Moste-Polje se je zgodilo več pomembnih dogodkov, ki se jih s spoštovanjem spominjamo. Predvsem so iz let NOB in so pomembni tako za ožjo kot za širšo okolico.

Eden pomembnih datumov je tudi 23. marec in se ga vsako leto spominjamo vsi, posebno pa še borci II. štajarskega partizanskega bataljona in borci II. grupe odredov.

Tega dne 1942. leta je bila na Pugledu do takrat največja bitka in tako imenovani od Italijanov ustanovljeni Ljubljanski pokrajini. V tej bitki je sodelovala večina borcev, ki so bili doma iz vzhodnega dela Ljubljane in eden od njih je bil tudi takrat 16-letni Lado Mazovec, ki se teh dni spominja takole:

„V II. štajarski partizanski bataljon sem prišel 15. februarja skupaj z bratom Francetom in Poldetom. Tedaj smo bili že „stari“ partizani, saj smo bili v ilegali že od sredine aprila leta 1941. Do odhoda v Molniško četo smo imeli samostojno skupino v Kašelskih hribih in ko smo se premikali z italijanske strani na nemško, sta moj brat France in sedaj že pokojni Albin Grajzer ubila nemškega obmejnega stražarja. To je bilo 16. julija 1941.

Kmalu nato smo odšli na Molnik v Molniško četo in nato v ponesrečenem in slobno vedenem pohodu na Dolenjsko, nazaj v naš stari kraj v Kašelske hribe, kjer smo se zadrževali do odhoda v II. štajarski bataljon in vzdrževali zvezo med Ljubljano in terenom. Prek Jakhla smo imeli zvezo z II. štajarskim bataljonom. Pred pohodom bataljona je prišel k nam Jakhil in nam rekel, naj počakamo doma, češ da bo že prišel po nas. No, med tem časom smo izvedeli, da je bil bataljon pri Libergi izdan in da se je umaknil nazaj na Dolenjsko. Na Turjaku je 5. januarja napadel italijansko postojanko. Tedaj je bil Jakhil smrtno ranjen in je umrl. Po tej bitki se je bataljon v visokem snegu in hudem mrazu 7. januarja prebil v Šentpavel in po nekaj dneh organiziral prezimovališče na Pogledu. Takoj smo z bataljonom vspostavili zvezo in k nam so borci hodili tudi po orožje, katerega smo imeli skritega že od razpada jugoslovanske vojske.

15. februarja ponoči smo se z odobritvijo partije odpravili v velikem snegu in v popolni bojni opremi čez Sostro in Česnjice v Podlipoglav in nato na Pugled. Vodil nas je Franc Smrekar in ker je vedel, kje je stražar, smo okoli

štirih zjutraj prišli do njega. Takoj sem ga spoznal: bil je Franc Taurer – Plahun. Ker ni bilo obhodnega dežurnega, je sam odšel ponj v taborišče in ga pripeljal s seboj. Nehote je s tem prekršil neko zelo važno vojaško zapoved – stražar brez zapovedi ne sme zapustiti stražarskega mesta. Zato sicer ni bil kaznovan, malo strahu pa je le doživel.

Po prihodu v taborišče smo posedli k velikemu kupu tlače žerjence in se grel v dotlej, dokler se ni prebudilo vse taborišče. Šele takrat sem videl, koliko jih je in da je med njimi vsaj polovica mojih znancev. Takrat sem prvič videl Franca Rozmarna-Staneta, Tomaža Kvedra, Petra Štanteta-Skalo in druge. Najbolj pa mi je ostal v spominu Polh, tedanji intendant bataljona, zaradi svoje markantne postave; že na prvi pogled je deloval zelo impresivno.

Še istega dne so nas razporedili v čete. Brat Polde in jaz sva bila dodeljena v četrto četo, kjer je bil komandir Marok, France pa je bil dodeljen v drugo četo. Življenje tukaj je bilo popolnoma drugačno, kot prej v Kašelskih hribih. Vajeni smo bili tišine – tu pa je bilo po jutranjem zboru vse živo, polno hrupa, dela, vaj za kulturne nastope in vojaških vaj. Patrole so odhajale na obhode, obveščevalci na teren, kurirji na vse strani. Imel sem občutek veličine, ker smo tako trdno organizirani, da nas ne more nihče premagati niti presenetiti. Po odličnih političnih urah, ki jih je vodil Tomaž Kveder, smo začeli drugače in konstruktivneje sprejemati dogodke v svetu in spopad na domačih tleh. Tomaž Kveder nam je govoril, da se zna vojna potegniti tudi na več let in naj ne bodimo naivni ob nekaterih govoricah, da bo vojne kmalu konec.

Z vsakim dnem nas je bilo več in s prebujanjem pomladi se je stopnjevala tudi naša aktivnost. Ob neki priliki je šla naša četa na ogled v med potjo pri Šmarju ustavila vlak, ga pregledala in ugotovila, da so bile v vagonih surove kože in sol. Za nas brez koristi. Druga

četa, v kateri je bil tudi brat France, je šla prek Orleja na Lisičje; v tamkajšnjem gradu so bili duhovniki, ki so pribežali iz Štajarske. Predvidevali so, da imajo orožje, a po pregledu gradu so ugotovili, da orožja ni bilo.

Ob reorganizaciji bataljona sta Polde in France postala komandirja vodov in jaz sem bil tako pred bitko na Pugledu ja naša četa priredila v Porodišu pod Slivnico miting. Večer je bil in ravno sem stal na straži, ko je začelo pokati proti meni iz vasi. Videl sem strele iz mitraljeza in slišal kroglice, ki so padale nekako 50 metrov od mene. Takoj smo zapustili vas in ugotovili, da to niso mogli biti Italijani, temveč le domačini. Do takrat še nismo imeli opravka z domačimi oboroženimi skupinami in to je dalo misliti našim ljudem.

OB OBLETNICI BITKE NA PUGLEDU

Ob vrnitvi na Pugled smo srečali tri Italijane, ki so šli iz postojanke na Lipoglavu v Šmarje. Po nekaj streljih sta dva Italijana padla. Oba smo slekli in jim pobrali vse, kar je bilo koristnega; tretji je bil ranjen in je ušel.

Po dokaj mirnem in vsaj za vojne čase ugodnem prezimovališču smo se začeli intenzivno pripravljati za napade na sovražne postojanke. Določili smo datum 23. marec, ko bi morali napasti italijanske fašiste v Dobrunjah (pri Rezi) in Nemce na Pečarju. Naključje pa je hotelo, da so nas napadli Italijani prav na ta dan zaradi naše aktivnosti in poboja kolone, ki je šla z Lipoglava v Šmarje.

Sredi dopoldneva tega dne smo zagledali kolono več sto mož, ki se je pomikala od Šmarja proti Lipoglavu. Po njih lagodnem in brezkrbnem obnašanju smo sklepali, da ne vedo točno, kje smo, niti koliko nas je. Takoj in brez vsake panike smo zavzeli naprej pripravljene položaje in jih čakali. Naša četa je zasedla položaje na neki vspetini nekako 700 metrov od Velikega Lipoglava. Dobili smo ukaz, da jih pustimo čim bližje in nato udarimo po njih. Pri

zadnjih hišah so se Italijani zvrstili v strelce v širini nekako 500 metrov in rinili navzgor proti vrhu Pugleda. Gledali smo jih in slišali, da si nekaj dopovedujejo med sabo. Ležal sem na robu vzpetine, jih ostro opazoval, si popravljal položaj in pazil ter gledal na brata Poldeta, kakšno povelje bo izdal.

Sam ne vem kdo je prvi sprožil. Mi ali Italijani. Vem le to, da je bila ura dvajset. Začelo je pokati in tedaj sem se tako rekoč v trenutku sprostil. Italijani so kar naprej rinili proti nam in štirje borci smo se domenili, da bomo vsi naenkrat vrgli bombe. Odvili smo jih in na dani znak zalučali po bregu navzdol. Štirikrat je stražanko zadonelo. Italijani so delno odstopili in začeli ponovno napadati iz večje razdalje. Levo spodaj sem zasledil dva italijanska mitraljeza, ki sta streljala na nas. To je videl tudi brat Polde, ki je stal za bukvijo in s puško streljal nanje. Poklical je okrog 20 m oddaljenega mitraljeza, naj se premakne in udari pa italijanskem mitraljezu. Pomislil sem, kako se bo premaknil, a že sem ga videl, kako je vstal z mitraljezom in napravil nekaj korakov. Že v skoku sem ga videl, kako je bruhnil kri in nato z mitraljezom v roki – padel. Tedaj je poleg mene padel komisar čete Rafel iz Črne in nek borec iz Trbovelj. Istočasno pa sem zagledal, kako se je pri bukvji opotekal Polde, se zamajal, prijel za glavo in padel. Po trebuhu sem se plazil do njega, pa me je nazaj za noge potegnil Marok.

Marok je videl, da smo na preveč izpostavljenem mestu in nas je premestil na ugodnejše točke. Spomnim se Maroka, da je pod nami opazil tri ranjene Italijane in bolničarja, ki jih je prevezoval. Zamrmal je: „Počakaj, ne bo ti jih treba“ in sprožil. . .

Ko so se Italijani umaknili, sem se splazil do Poldeta in mu vzel vse osebne stvari. Njegov vžigalnik sem nosil s seboj vso vojno in ga imam še sedaj.

Proti večeru je prišlo povelje, naj se bataljon zbere na starem zbornem mestu. Skupaj smo odšli do Šentpavla in prek Molnika čez Šmarski predor na Hudo Polico. Vso noč med pohodom je močno snežilo in vsak se je v tišini nemo spominjal svojih domačih, dni na Pugledu in pravkar minule bitke. Jaz pa sem premišljeval tudi o bratu Poldetu. In kako bo prizadelo očeta in mater, ko bosta zvedela, da je padel.“

EDO SVETEK

DELAVCI V ZASEBNEM SEKTORJU SO SLABO ORGANIZIRANI

V naši občini je zaposlenih pri zasebnih delodajalcih več kot 500 delavcev, ki so kljub večkratnim poskusom občinskega sindikalnega sveta in občinskega odbora sindikata obrtnih delavcev še vedno zelo slabo sindikalno organizirani.

Osnovna organizacija sindikata je bila sicer ustanovljena, toda bila je že ob ustanovitvi zelo maloštevilna, njeno delo pa je praktično zamrlo, tako da moramo začeti vse znova. Ali res ta kategorija delavcev v naši občini nima nobenih problemov in težav, želja in potreb? Kaj pa nove delovne pogodbe, izobraževanje, varstvo njihovih pravic, stanovanja, njihov prosti čas in podobno? Če bi sodili le po številu pristopnih izjav, ki so sestavni del novih delovnih pogodb, bi tudi v sedanjem ponovnem poskusu, da se organizirajo in povezano rešujejo nesporazume, spore in druge življenjske probleme zaposlenih pri zasebnih delodajalcih, bi lahko trdili, da ni interesa za organizirano delo med temi delavci v občini.

Stiki s posameznimi delavci pa so pokazali, da so dejstva drugačna. Kadarkoli so potrebni pomoč, posveti, reševanje sporov in drugo, najdejo vedno pot do občinskega odbora ali do odgovornega sindikalnega delavca, in to ne glede na to ali so člani sindikata ali pa ne! In taki obiski so zelo pogosti. Problemi in težave pa ravno tako!

V občinskem odboru sindikata obrtnih delavcev zato v zadnjem času intenzivno pripravljajo vse potrebno za ponovno oživitve dela OOS. Gre namreč za to, da imajo delavci pri zasebnih delodajalcih možnosti za varstvo svojih pravic, za dopolnilno izobraževanje in reševanje stanovanjskih problemov le, če so sindikalno organizirani.

Iz tega izhaja, da je neposredni interes teh delavcev samih, da se včlanijo v svojo sindikalno organizacijo, ker bodo s tem le ob pomoči osnovne organizacije lahko:

- uveljavljali svoje pravice iz delovnih razmerij,
- hitreje reševali svoje stanovanjske probleme,
- se dopolnilno izobraževali,
- urejali tudi druge za njihovo delo in življenje pomembne zadeve ter tako v vsem izenačeni z delavci v združenem delu.

Delavci v zasebnem sektorju namreč ne bi smeli pozabljati, da so prav sindikati tisti, ki so se neposredno največ angažirali pri izenačevanju njihovega položaja tako, kot to veleva ustava.

Občinski odbor sindikata obrtnih delavcev zato povsem upravičeno računa, da se bo več kot 50 članom, ki so že podpisali pristopno izjavo, priključilo še 500 delavcev in da bo akcija za ponovno ožvitev dela OOS uspešnejša kot prejšnje. Seveda pa bo nadaljnje delo odvisno od članov samih, pa tudi od razumevanja zasebnih delodajalcev, saj je po kolektivni pogodbi tudi njihova dolžnost, da omogočijo delavcem družbenopolitično delovanje.

P. OBLAK

USPEŠNO PREBIT LED

Združenje samostojnih obrtnikov občine Ljubljana Moste-Polje je v soboto 21. februarja priredilo v združenem domu v Hrušici prvi obrtniški ples.

Lahko rečemo, da je bila to prva tovrstna obrtniška družabna prireditev na občinski ravni. Moščansko združenje je, če naj uporabimo prispodobo, uspešno zaoralo ledino. V mislih imamo priprave in izvedbo obrtnega plesa.

„Kar se tiče priprav,“ je dejal v pogovoru z našim sodelavcem predsednik združenja Mirko Živec, „menim, da so bile zelo temeljite in so se vanje vključili mnogi obrtniki. S svojimi prispevki in s prostovoljnimi delom pri okrasitvi dvorane so izpričali svojo stanovsko zavest.“

Tudi prireditve sama je potekala domala brezhibno in je glede tega združenje dobro opravilo zrelostni izpit.

Poleg izdatnega menaja so bili gostje deležni srečolova in dobre glasbe, ki jo je izvajal ansambel Veseli potepuhi s pevko Jelko Cvetčarjevo.

Svoj prispevek k tej družabni prireditvi moščanskih obrtnikov pa so prispevale tudi nekatere ljubljanske OZD, s katerimi vzdržujejo moščanski zasebni gostinci tesne poslovne stike. Sem sodijo: Emona, Žito, Dana, Presad, Alko, pivovarna Union in še nekatere.

Prvi obrtniški ples v občini Ljubljana-Moste-Polje je nedvomno dokazal veliko mero dobre volje in razumevanja, predvsem pa pripravljenosti obrtnikov, da se tudi skoz to obliko še tesneje povežejo in se med seboj bolje spoznajo. To pa je lahko spodbuda tudi drugim združenjem, predvsem tistim, ki so doslej samo životarla.

ZDRUŽENJE SAMOSTOJNIH OBRTRNIKOV LJUBLJANA MOSTE-POLJE

(Nadaljevanje s 4. strani)

šanje v občini, bo zelo dobrodošla. Predloge zanj zainteresirani posredujejo koordinacijskemu odboru za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito pri občinski konferenci SZDL, ki bo skupaj z izvršnim svetom skupščine občine pripravil predlog družbenega dogovora. Tega bodo dobili vsi podpisniki v obravnavo in sprejem. V osnutku družbenega dogovora so opredeljene tudi pravice in dolžnosti delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela in njihov asociacij, krajevnih skupnosti, družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih interesnih skupnosti in skupščine občine. Družbeni dogovor o družbeni samozaščiti

SAMOUPRAVLJANJE PO ŠTEPANJSKO – TUDI DRUGAČE

V zadnjem času smo prebrali v sredstvih javnega obveščanja (Delo dne 9. in 11. marca, Dnevnik 11. marca) prispevke, ki natak ali drugačen način prikazujejo razvoj in delo krajevne samouprave v krajevni skupnosti Štepanjsko naselje. Ker prispevki na neobjektiven in celo žaljiv način prikazujejo probleme in organiziranost družbenopolitičnih subjektov, je predsedstvo krajevne konference SZDL Štepanjsko naselje na seji dne 12. marca 1976 sklenilo informirati širšo javno o nekaterih vprašanih, ki so povezana z izgradnjo in naseljevanjem Štepanjskega naselja.

1. V naši družbi smo se zavestno lotili družbene akcije za zgradnjo 26.000 stanovanj. V Ljubljani smo v skladu s to družbeno akcijo začeli graditi večje stanovanjske soseske, med njimi tudi demonstracijsko Štepanjsko naselje, ki bo do leta 1977 imelo 3000 stanovanjskih enot s približno 10.000 prebivalci.

Od navedenih 3.000 stanovanj so jih pretežno večino odkupili delovne organizacije za reševanje stanovanjskih vprašanj svojih delavcev, ljubljanski solidarnostni sklad in individualni lastniki.

Ob poznavanju take delitve nas preseneča etiketiranje, da je Štepanjsko naselje socialna šibka četrt, v kateri so naseljeni najbolj kričeči socialni primeri Ljubljane. Res je, da so tu socialno šibke družine in doivajo družbeno pomoč, vendar je teh glede na število prebivalcev malo. Zato je krajevni skupnosti in družbenopolitičnim organizacijam tuja vsakršna delitev na šibke oziroma na premožnejše občane ter tako delitev najostreje odklanjamo.

2. Vzporedno z izgradnjo stanovanjskih objektov bi morali graditi tudi spremljajoče objekte (šole, VVZ, trgovine, družbene prostore itd.). Žal temu ni tako. Zaenkrat je v zaključni fazi gradnja nove šole. Pripravljajo pa projekte za gradnjo

otroškega vrtca. Potrebe po slednjem so zelo pereče, saj je od 4.200 občanov ok. 450 otrok, ki bi potrebovali organizirano varstvo. Pri začasni rešitvi otroškega varstva v hišniških stanovanjih se je najbolj zataknilo na zboru stanovalcev, ki ga je sklicala samoupravna stanovanjska skupnost občine Ljubljana Moste-Polje brez večjih predhodnih priprav in sodelovanja družbenopolitičnih organizacij. Ob 2-odstotni udeležbi zboru stanovalcev 10. septembra lani ta ni imel suverene pravice odločati DA ali NE za vrtce v hišniških stanovanjih. Tega dejstva so se zavedale družbenopolitične organizacije in svet krajevne skupnosti, ki so po zboru aktivno delale v smeri, da se hišniška stanovanja preurede včasne vrtce. Gleda rešitve tega vprašanja se ni zataknilo pri stanovalcih, ampak pri odloku mestne skupščine, ki določa, da mora biti na 200 stanovanjskih enot eno hišniško stanovanje. Samo-

upravna stanovanjska skupnost občine Ljubljana Moste-Polje se je prizadevala da pride do spremembe odloka in je le-ta že pripravljena. Zato menimo, da bo treba delovati predvsem v tej smeri ne pa kratkoma lo ožigosati stanovalce, da se nesamoupravljaljsko obnašajo.

Od sprejetja tega spremenjenega odloka zavisijo tudi rešitve poslovnih prostorov za delo družbenopolitičnih organizacij in krajevne skupnosti. Zato smo še toliko bolj zainteresirani, da bo čimprej sprejet.

3. V vseh novih stanovanjskih soseskah se med naseljevanjem srečujemo s številnimi problemi (selektiv in opremljanje stanovanj, prilagajanje v novo družbeno sredino, socializacija stanovalcev itd.). So tudi posamezni primeri, ki kvarno delujejo, vendar sodimo, da zaradi posameznih primerov še ne kaže dajati splošne ocene in metati cele stanovanjske soseske v en koš. Menimo, da so krajevna skupnost in družbenopolitične organizacije na najboljši poti, da postopoma ob močni podpori stanovalcev in hišnih svetov, ki so bili organizirani na pobudo krajevne konference SZDL in krajevne skupnosti v vseh novonaseljenih blokih in stolpnica, te slabosti odpravijo. Močno se zavedamo, da smo v dobi evolucije, ki bo trajala vse dotlej, dokler ne bo Štepanjsko naselje v celoti zgrajeno, naseljeno in komunalno urejeno.

4. Na podlagi teh dejstev se zavedamo, da se vseh problemov ne da rešiti čez noč. Družbenopolitične organizacije in krajevna skupnost, ki so že delegatsko oblikovane, si z delom utirajo pot, da bi bile na vseh področjih družbenega življenja v krajevni skupnosti angažirane in prisotne. Zato enostransko in tendenciozno informiranje našim prizadevanjem lahko več škoduje kot koristi, še zlasti zato ker si vlogo sredstev javnega informiranja predstavljamo kot animototija občanov z družbenopolitičnim poslušom za reševanje posameznih problemov.

V želji za objektivnim informiranjem in prikazovanjem dejanskega stanja bomo povabili na razgovor vse novinarje, ki so v zadnjem času pisali o naši krajevni skupnosti. S tovariškimi pozdravi!

Predsedstvo KK SZDL Štepanjsko naselje

Sneg v marcu je razveselil smučarje, tako da je bil Blažev grič nad novim Štepanjskim naseljem poln starih in mladih smučarjev. Vlečnice res ni bilo, a to ni nikogar motilo. (Foto: N. Javornik)

AKTIVNOST ZRVS NA KODELJEVEM

Krajevna organizacija ZRVS v krajevni skupnosti Kodeljevo je do lanskega leta sodila med organizacije z velikim številom članstva. Poleg zelo velikega števila članov iz KS Kodeljevo so bili vključeni v to organizacijo še člani ZRVS iz KS Štepanjsko naselje, Hrušica in Bizovik. Zakaj?

Preprosto zato, ker tedaj v teh KS ni bilo dovolj članov ZRVS za samostojno organizacijo.

Z izgradnjo in naseljevanjem Štepanjskega naselja pa se je število razvrstnih starih in mladih povečalo in so tako dozele možnosti za ustanovitev nove samostojne KO ZRVS Štepanjsko naselje. To je bila tudi osnovna naloga našega odbora v letu 1975. S pomočjo občinskega odbora ZRVS in dotedanjih članov našega odbora iz področja omenjenih krajevnih skupnosti smo uspeli, da je že v 1975. letu zaživel nova KO ZRVS Štepanjsko naselje, ki ima že kar lepo število članstva. Vanjo so se vključili tudi člani ZRVS iz KS Hrušica in Bizovik, ki pa imajo v okviru svojih KS samostojne aktivne.

Seveda pa je v naši organizaciji še vedno ostalo veliko število članov ZRVS in pred nami se je pojavilo celo vprašanje nadaljnje delitve naše KO na manjše osnovne organizacije ZRVS. No, po podrobni analizi smo se odločili, da je ne delimo, pač pa opravimo ustrezno notranjo reorganizacijo – že zaradi lažjega operativnega vodstva organizacije. Na tako odločitev sta največ vplivala strnjena in relativno majhna površina naše KS, kajti cepljenje na manjše organizacije bi zelo vplivalo na število vodstev, in to na majhnem prostoru. Zaradi lažjega stika s članstvom in prenašanja nalog nanje smo v okviru organizacije izbrali 20 udeležnih poverjenikov, ki ima vsak od njih na spisku 15 do 20 starih in mlajših članov, za izredno povišanje pa 12 višjih, 5 nižjih in dva mlajša oficirja. Predlagani že dobivajo obvestila o povišanju.

Pri opravljanju obveznega programa imamo nekoliko težav, ker je zaradi delovnih obveznosti težko zbrati vse starešine istočasno; zato imamo dopolnilni pouk za zamud-

nike. Nekateri pa svoje obveznosti tudi močno presegajo z različnimi aktivnostmi; naj omenim ekipo, ki je lani osvojila prvo mesto na republiškem tekmovanju in v kateri je bil tudi naš član Ivan Danijel. Zato smo enajstim najaktivnejšim članom podelili srebrne trem pa bronaste plakete.

Naši člani pa so zelo aktivni tudi v razvijanju samouprave v KS. Tako je vključenih v razne organe in delegacije kar 61 članov ZRVS. V civilni zaščiti in obrambnih pripravah deluje 30 članov. Vključeni pa so tudi izven naše krajevne skupnosti, kar kaže na resnično veliko družbeno aktivnost naših članov.

Krepitvi družbene samozaščite dajemo velik poudarek, saj je njeno razvijanje in dopolnjevanje sestavni del obrambne sposobnosti prebivalstva. Lani smo imeli predavanje o samozaščiti, letos jih predvidevamo še več. Sedaj bo to lažje organizirati, saj smo v krajevni skupnosti dobili sejno dvorano za okoli 100 ljudi.

Pri delu na pozabljamu na mladino. Član naše organizacije je član sveta šole Ketteja in Murna, tako da skupaj načrtujemo obrambno vzgojo v šoli. V dogovoru z garnizijo v Polju bomo organizirali „obrambni dan“ – šolarji bodo obiskali naše oborožene enote in se seznanili z njihovim usposabljanjem. Za četo tabornikov v naši KS je svet KS nabavil nekaj potrebne taborniške opreme, šotore, kompase in topografske karte, naši člani pa jih bodo poučili o njih uporabi ter skupaj organizirali vajo.

Nedvomno je pred organizacijo ZRVS na Kodeljevem v letošnjem letu veliko več nalog, ki bodo od članov terjale še več naporov, vendar smo prepričani, da jih bomo opravili s takšnim poletom kot doslej vsaj, tako vsestransko zadovoljstvo.

Kapetan vojne ladje v rezervi
FRANJO BAVEC

Od vsake skupine začetnikov se jih poprečno 19 nauči pravih mojstrov in na snežnih strminah.

VVZ ANGELCE OCEPEK ORGANIZATOR PRIREDITEV ZA OTROKE

VVZ Angelce Ocepek z dislociranimi oddelki na Selu in v Kajuhovi organizira zimovanje že vse od leta 1965. Če prideš pozimi v Bohinj v gostišče Rožič pri Janezu, prav gotovo naletiš na kako skupino otrok iz VVZ Angelce Ocepek, saj so se tega gostišča navadili in ga sprejeli za stalno zimsko gostišče, s svojimi znanimi okoliškimi snežnimi bregovi pa nudi veselje vsem, ki pridejo sem na smučarje. Približno 150 otrok v eni sezoni gre skoz tečaje, ki jih na svojo pobudo organizira VVZ Angelce Ocepek z zanesenjaškim delom svojih vzgojitelj. Seveda dekleta same vodijo tečaje, prej pa so bile na smučarskih tečajih, ki jih je namensko organizirala MTKS Ljubljana. Delo organizirajo tako, da imajo šoloobvezni otroci prave smučarske tečaje, predšolski otroci pa imajo le organizirano rekreacijo. Kot na drugih tečajih, tudi tu na koncu ne manjka tekmovanje za vse, ki so si pridobili večino v smučanju.

Cepprav prizadevne vzgojiteljice VVZ Angelce Ocepek že vrsto let organizirajo te tečaje v naravi, pa še niso usele pri drugih dejavnostih, kot so SITKS in druge SIS zagotoviti opremo oziroma smučarske rekvizite za nekaj čez 400 otrok. Seveda plačujejo šolo v naravi ali točneje smučarski tečaj sami starši otrok iz VVZ.

Zelo uspešno pa je VVZ Angelce Ocepek organiziral piknik v naravi za ok. 70 otrok v Logatcu. Ko so se tja pripeljali z avtobusi so se povesečili, hrano pa so imeli kar s seboj.

Ponavadi organizira VVZ Angelce Ocepek izlete na pouka proste dneve.

VILKO SLUGA

Razposajeni in zagorelih obrazov so se fantje in dekleta iz VVZ Angelce Ocepek slikali za spomin na Bohinj.